

KARTA DYSKUSJI DO ANIMACJI:

„Sztuka pomagania”

Na co powinniśmy zwrócić uwagę, gdy decydujemy się komuś pomóc?

CEL DYSKUSJI

Celem dyskusji jest zwrócenie uwagi na to, jak istotna w kontaktach z otaczającym nas światem jest świadomość potrzeb i sytuacji innych osób. Zrozumienie osoby, której chcemy pomóc i uważne wsłuchanie się w jej potrzeby jest kluczem do skutecznego działania opartego na zdrowych relacjach. Animacja i załączone do niej pytania mają na celu stworzenie przestrzeni, w której krytycznej analizie poddany zostanie temat pomocy humanitarnej i kwestii, które są kluczowe dla jej skuteczności.

W JAKICH SYTUACJACH MOŻESZ WYKORZYSTAĆ TEN FILM I KARTĘ DYSKUSJI?

Animacja wraz z kartą dyskusji może być użyteczna między innymi wtedy, gdy grupa decyduje się na zaangażowanie się we wsparcie pomocy humanitarnej. Czy dobre chęci to jedyne, czego potrzebujemy, by skutecznie pomagać? Jakie niebezpieczeństwa kryją się w naszej ignorancji i poczuciu, że wiemy najlepiej, czego komuś potrzeba?

Animacja jest podzielona jest na 5 modułów, które można obejrzeć na jednej lub kilku lekcjach. Dla dzieci w klasach 1-3 szkoły podstawowej istnieje osobna karta dyskusji wyjącznie do moduły pierwszego, rozszerzona o dodatkowe aktywności. W klasach 4-6 szkoły podstawowej zalecamy rozłożenie dyskusji na cztery lekcje (moduł 1-2, moduł 3-4, moduł 5), a dla klas starszych rekomendujemy obejrzanie całej animacji na jednej lekcji - robiąc pauzy pomiędzy modułami na dyskusję lub oglądając ją bez przerw.

LINKI DO ANIMACJI:

- » CAŁOŚĆ „Sztuka pomagania”
www.bit.ly/sztuka_pomagania
czas trwania: 5 min. 48 sek.
- » MODUŁ 1: „Bajka o nagietkach”
youtu.be/HLHpmFrjnc
czas trwania: 1 min. 12 sek
Pierwszy moduł jest bajkową historią grupy nagietków – morał tej bajki stanowi punkt wyjścia do przedstawienia pomocy humanitarnej.
- » MODUŁ 2: „Świadomość”
youtu.be/bthRk_91q4M
czas trwania: 46 sek.
W module drugim przesłanie bajki o nagietkach przeniesione zostaje na globalny kontekst.
- » MODUŁ 1 + MODUŁ 2
youtu.be/umeOgdZqcfk
czas trwania: 1 min. 58 sek.
- » MODUŁ 3: „Kryzys humanitarny”
youtu.be/ZErDxaT6Qb4
czas trwania: 1 min. 36 sek.
Trzecia część animacji tłumaczy czym są kryzysy humanitarne i dlaczego niektórzy radzą sobie z nimi gorzej.
- » MODUŁ 4: „Pomoc humanitarna”
youtu.be/6oFIPWjt2oU
czas trwania: 1 min. 41 sek.
Czwarty moduł odnosi się do zagadnienia pomocy humanitarnej i rodzajów udzielanej pomocy.
- » MODUŁ 3 + MODUŁ 4
youtu.be/2mZizYJJ5u0
czas trwania: 3 min. 17 sek.
- » MODUŁ 5 „Co Ty możesz zrobić?”
youtu.be/qbNjBJS7OIY
czas trwania: 55 sek.
Ostatnia część animacji wskazuje na to, co możemy zrobić, by mądrze wspierać pomoc humanitarną.

PRZED ROZPOCZĘCIEM DYSKUSJI

Usiądź z grupą w kręgu (na krzesłach lub na dywanie) tak, żeby wszystkie osoby widziały się nawzajem i żeby każda z nich czuła się komfortowo. Osoby uczestniczące będą miały dużo przestrzeni na opowiedzenie, o czym myślą, na wyrażenie swoich poglądów i dyskusję. Podkreśl, że zależy Ci na stworzeniu przestrzeni, w której każda chętna osoba będzie mogła się wypowiedzieć i zostanie wysłuchana. Aby tak się stało, niezwykle istotny jest wzajemny szacunek, który znajduje wyraz we wzajemnym słuchaniu się, nieprzerywaniu sobie oraz uważności.

PAMIĘTAJ!

Jako osoba prowadząca możesz zdecydować, które pytania zaproponowane poniżej wybierzesz do dyskusji i w którym momencie dyskusji one padną (nie musisz trzymać się zaproponowanego porządku). Czuwaj nad tym, aby w trakcie dyskusji osoby uczestniczące nie oceniały siebie nawzajem, wypowiadały się w sposób osobisty, nie przerywały sobie. Nie ma dobrych i złych odpowiedzi na pytania w dyskusji – są różne perspektywy patrzenia na ten sam temat. Na zakończenie zarezerwuj sobie kilka minut, aby podsumować dyskusję, zebrać najważniejsze wnioski, odnieść się do celów, zamknąć dyskusję i podziękować osobom uczestniczącym za obecność i aktywność.

CO POWIEDZIEĆ PRZED PROJEKCJĄ FILMU?

Poproś grupę o uwagę i powiedz jej, że niebawem zobaczy animację o pomocy humanitarnej. Po jej obejrzeniu spojrzycie krytycznie na to, o czym opowiada. Podkreśl, że ćwiczenie to nie opiera się na odpytywaniu i sprawdzaniu wiedzy osób uczestniczących, zależy Ci natomiast na stworzeniu przestrzeni do refleksji na tematy poruszane w animacji.

Film jest animacją lalkową i wycinankową, wykonaną w technice poklatkowej.

O CO WARTO ZAPYTAĆ PRZED PROJEKCJĄ FILMU?

Aby przygotować grupę do dyskusji możesz zadać kilka pytań naprowadzających tak, aby osoby uczestniczące skupiły swoją uwagę na wątkach szczególnie dla nas ważnych. Zachęcamy do tego, by osoby uczestniczące najpierw przedyskutowały pytania w parach/czwórkach, a dopiero potem na forum.

- » Czy często zdarza się, że komuś pomagacie?
- » Jak często ktoś pomaga Wam?
- » Czy, pomagając komuś, możemy mu/jej niechcący zaszkodzić?
- » Czy dobre chęci wystarczą, żeby komuś pomóc?
- » Co to jest kryzys humanitarny?
- » Czym jest pomoc humanitarna?

DYSKUSJA PO FILMACH:

PYTANIA DO CZĘŚCI I

- » Dlaczego nagietek źle się czuł? Co mogło dolegać wąłtemu nagietkowi? Co było przeszkodą w jego rozwoju?
 - » W jaki sposób nagietki starały się pomóc cherlawemu kwiatkowi? Jakie rady mu dawały?
 - » Czy porady, które otrzymał nagietek, były przydatne?
 - » Czy ich pomoc była skuteczna? Dlaczego?
 - » Działania nagietków polepszyły czy pogorszyły sytuację cherlawego nagietka? Dlaczego?
 - » Skoro „wszyscy chcieli dobrze” to dlaczego pomoc nagietków była nieskuteczna?
 - » Czy nagietki, które starały się mu pomóc, miały złe intencje?
 - » Czy któryś z kwiatków spytał nagietka, czego mu potrzeba?
 - » Co powinny zrobić nagietki, by pomóc kwiatkowi, który niedomagał?
 - » Co zrobilibyście/łybyście na miejscu nagietka, który nie miał dostępu do słońca?
-

PYTANIA DO CZĘŚCI II

- » Na co powinniśmy zwrócić uwagę, gdy postanowimy komuś pomóc?
- » Jakie niezamierzone efekty może przynieść forma pomocy, którą wybierzemy?
- » Przypomnijcie sobie bajkę o nagietkach. Jak myślicie, czy niektóre państwa lub społeczności mogą zachowywać się podobnie jak grupa nagietków wobec tego, który niedomaga? Jakie mogą być przykłady takich postaw i działań? Co możemy zrobić, by nie powtarzać takiego postępowania?

PYTANIA DO CZĘŚCI III

- » Jakie przykłady kryzysów humanitarnych jesteście w stanie podać?
- » Dlaczego niektóre regiony są bardziej wrażliwe na skutki kryzysów humanitarnych?
- » Czego dotyczyła metafora drzewka bonsai? Jak opowiedzielibyście/łybyście kolegom i koleżankom o przesłaniu historii z drzewkiem bonsai?

„Dla mnie biedni ludzie są jak drzewka bonsai. Jeśli najlepsze nasiono najpotężniejszego drzewa posadzisz w doniczce, otrzymasz jego kopię, o wysokości jedynie kilku cali. To nie wina nasienia, które zasadziłeś, ale nieodpowiedniej gleby. Biedni ludzie to ludzie bonsai. Ich nasiona są w porządku. Po prostu społeczeństwo nigdy nie dało im szansy, aby się rozwinęli. Aby wydobyć ludzi z ubóstwa, wystarczy zapewnić im właściwe środowisko. Kiedy biedny będzie miał możliwość, aby wyzwolić swoją energię i kreatywność, ubóstwo prędko zniknie.”
Muhammad Yunus – bangladeski ekonomista, laureat Pokojowej Nagrody Nobla

Dowiedz się więcej: www.tygodnikprzeklad.pl/27-dolarow-ktore-przeszly-legendy

- » Co może ograniczać wykorzystanie potencjału pojedynczych ludzi?
- » Co może ograniczać wykorzystanie potencjału całych regionów/krajów?

PYTANIA DO CZĘŚCI IV

- » Na czym polega pomoc humanitarna?
- » Jaki jest główny cel pomocy humanitarnej?
- » Jakie są najczęstsze potrzeby osób, które zmagają się ze skutkami kryzysów humanitarnych?
- » Czy podczas kryzysów humanitarnych lokalne społeczności i organizacje pozostają bierne?
- » Na czym najczęściej skupiają się działania w ramach pomocy humanitarnej?
- » Do czego dążą działania związane z pomocą humanitarną? Jaką formę najczęściej przyjmują?
- » Czym kierują się organizacje humanitarne, gdy pomagają osobom dotkniętym skutkami kryzysów humanitarnych? Czy pomagają wszystkim osobom potrzebującym czy tylko wybranym?

PYTANIA DO CZĘŚCI V

- » W jaki sposób możecie zaangażować się we wspieranie pomocy humanitarnej?
 - » Co możecie zrobić aby świat, który nas otacza, był bardziej sprawiedliwy dla wszystkich?
 - » W jakie zorganizowane akcje pomocy się angażujecie?
 - » Czy ktoś z Was ma doświadczenia w pracy wolontaryjnej?
 - » Jakie macie możliwości zaangażowania się w tego typu działania w Waszej lokalnej społeczności?
 - » Czy przekazywanie wiedzy to także pomoc?
-

PYTANIA ODNOŚZĄCE SIĘ DO DOŚWIADCZEŃ I PRZEMYŚLEŃ OSÓB UCZESTNICZĄCYCH

- » Czy przypominacie sobie sytuację, w której ktoś nie rozumiał Waszych potrzeb?
- » Czy pamiętacie sytuację, w której to Wy błędnie odczytaliście/łyście potrzeby drugiej osoby?
- » Czy przypominacie sobie sytuację, w której mogliście/łyście w sposób nieświadomy postawić się ponad kimsz? Jakie zagrożenia wiążą się z takim zachowaniem?
- » Czy starając się komuś pomóc możemy sprawić, że osoba ta poczuje się źle?
- » Co powinniśmy zrobić, by jak najlepiej zrozumieć położenie i potrzeby drugiej osoby?
- » Kto powinien decydować o tym, jaką formę pomocy otrzyma osoba, która jej potrzebuje?

ĆWICZENIE PRAKTYCZNE (FAKULTATYWNIE)

SZTUKA SŁUCHANIA DRUGIEJ OSOBY

Poproś osoby uczestniczące, aby dobrały się w pary. Przed Wami ćwiczenie, które tylko z pozoru wydaje się proste. Przez następne 5 minut będziecie się starali empatycznie i uważnie słuchać drugiej osoby. Po 5 minutach role się odwrócą i to Wy zostaniecie wysłuchani.

Przed osobą słuchającą stoi nie lada wyzwanie – musi się jak najbardziej wstuchać w to, co mówi jej partner/ka. Obowiązują ją następujące zasady:

- » stara się skupić i skoncentrować na tym, co mówi druga osoba
- » stara się „wejść w jej buty”, postawić się w jej sytuacji
- » swoją postawą daje do zrozumienia, że słucha tego, co mówi druga osoba – utrzymuje kontakt wzrokowy, w werbalny i niewerbalny sposób wyraża zainteresowanie
- » nie przerywa
- » nie wypowiada swoich opinii, nie udziela rad, nie zmienia tematu
- » zadaje pytania, stara się być dociekliwa.

Osoba prowadząca odmierza czas i po 5 minutach następuje zmiana. Pytanie, które będzie tematem dyskusji jest następujące: Czego potrzebuję, by czuć się w szkole dobrze? Co poprawia mi nastrój, szczególnie, gdy mam gorszy dzień?

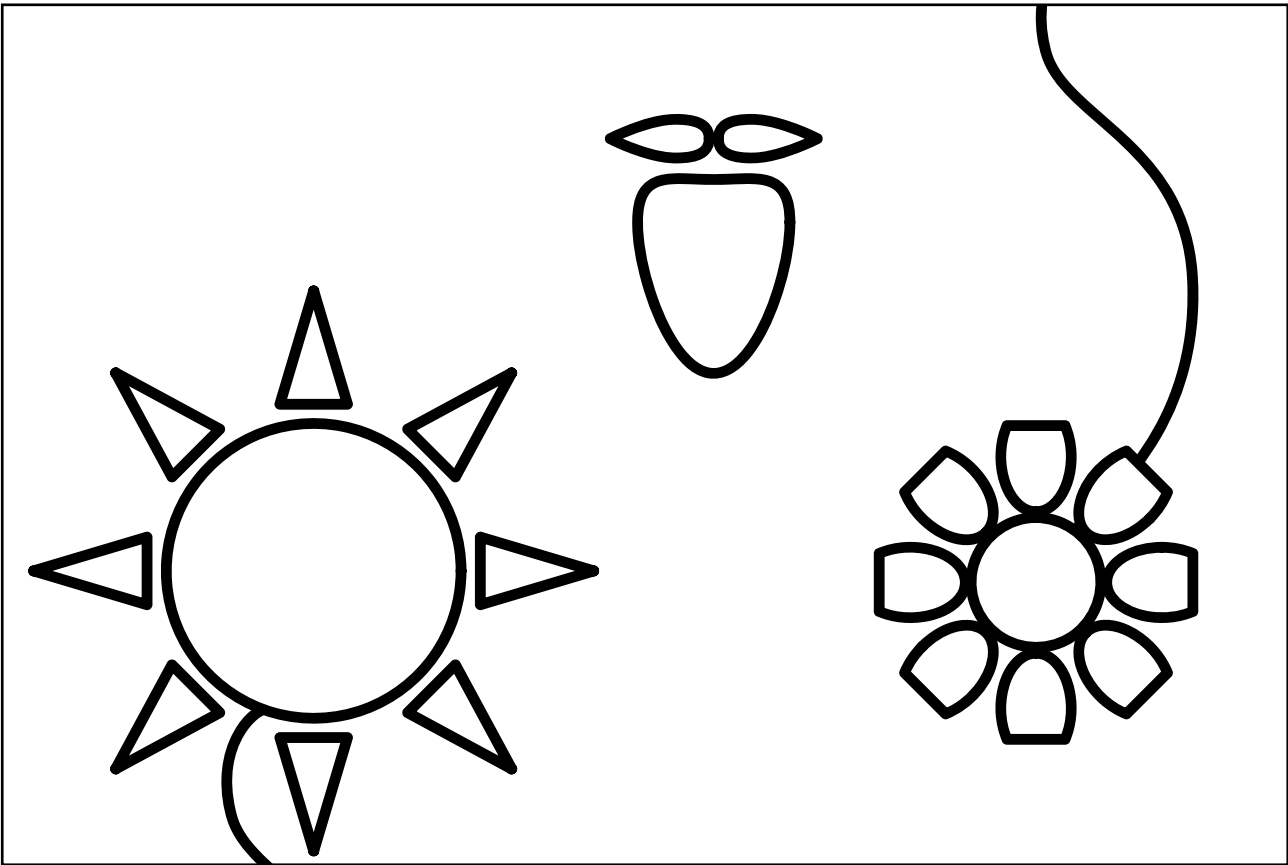
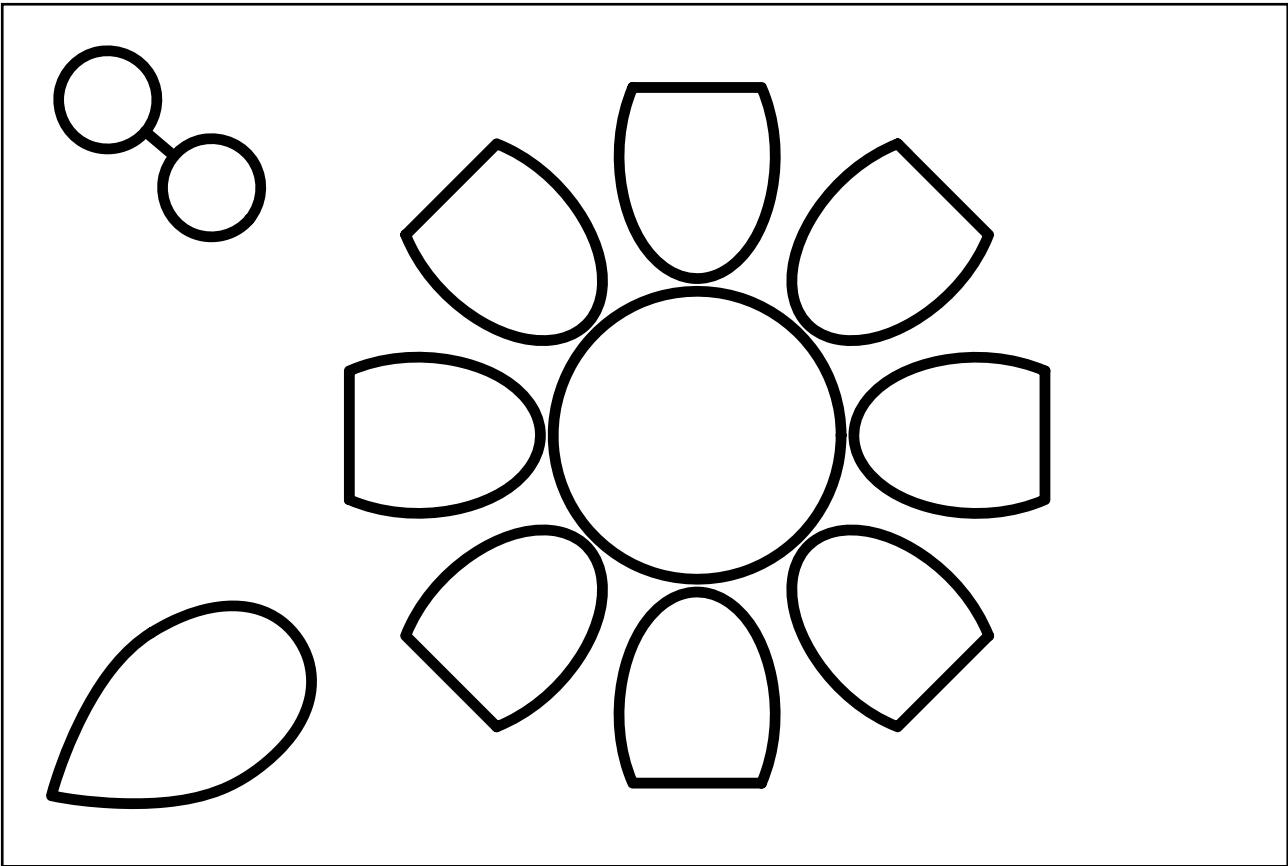
Po zakończeniu dyskusji w parach podzielcie się na forum wrażeniami. Czy łatwo było uważnie słuchać drugiej osoby? Co było dla Was największym wyzwaniem w tym ćwiczeniu? Czy łatwiej było Wam słuchać czy opowiadać? Czy na co dzień słuchacie się nawzajem w ten sposób?

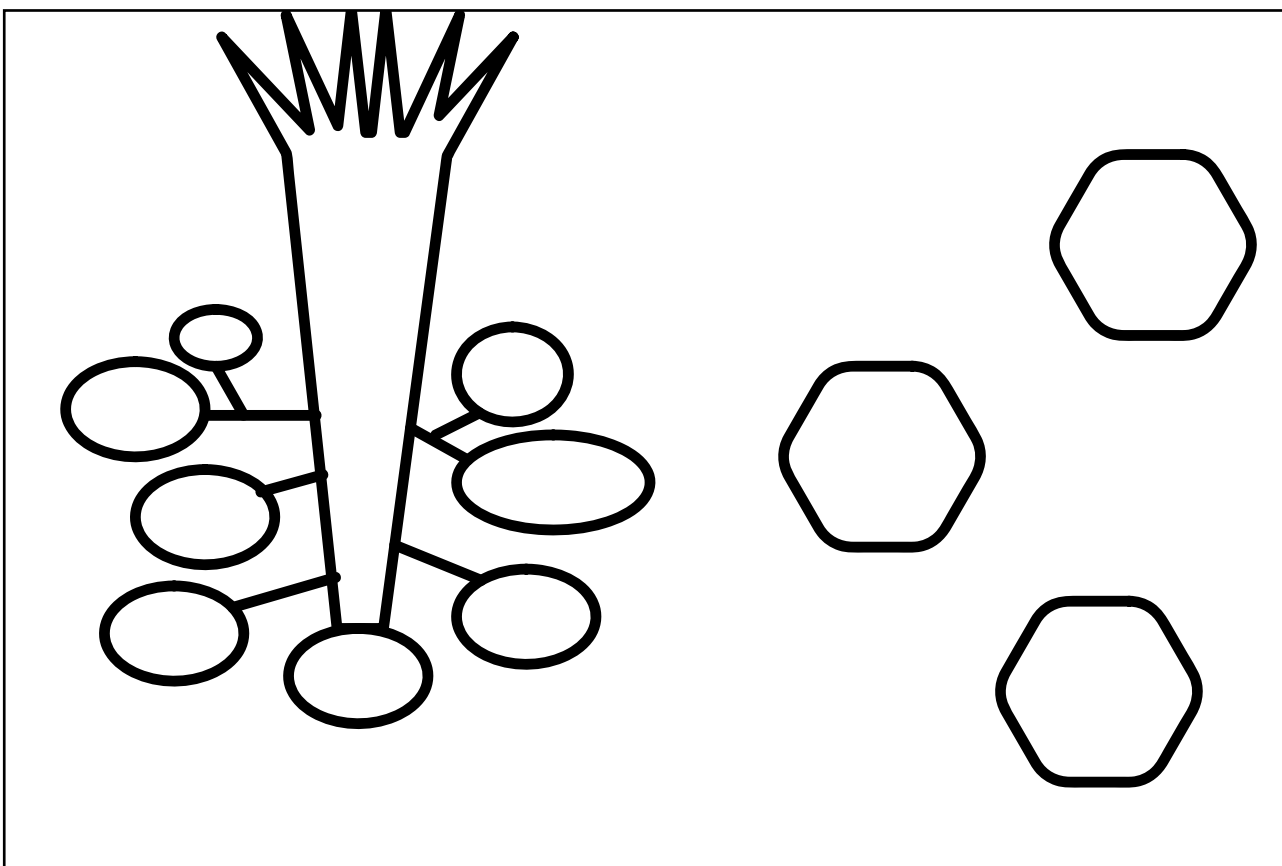
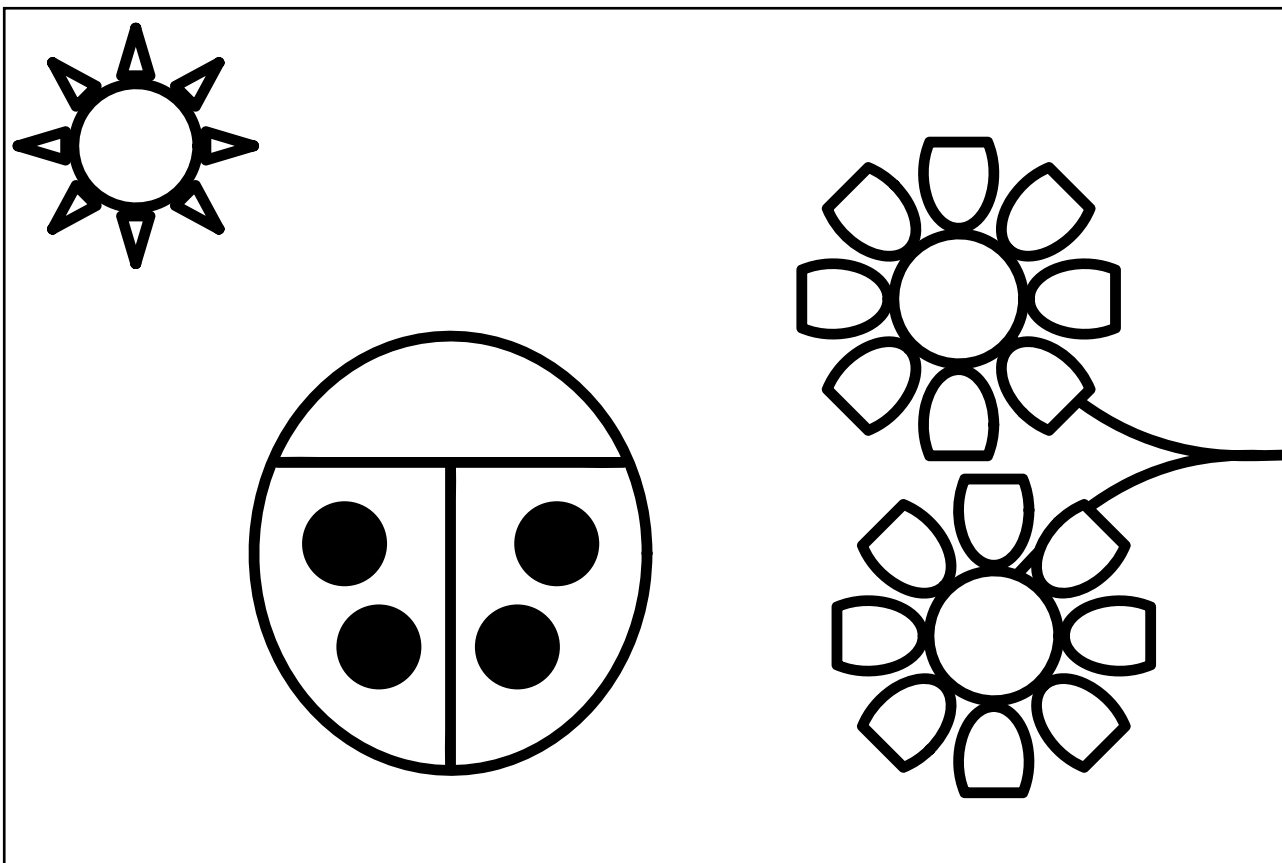

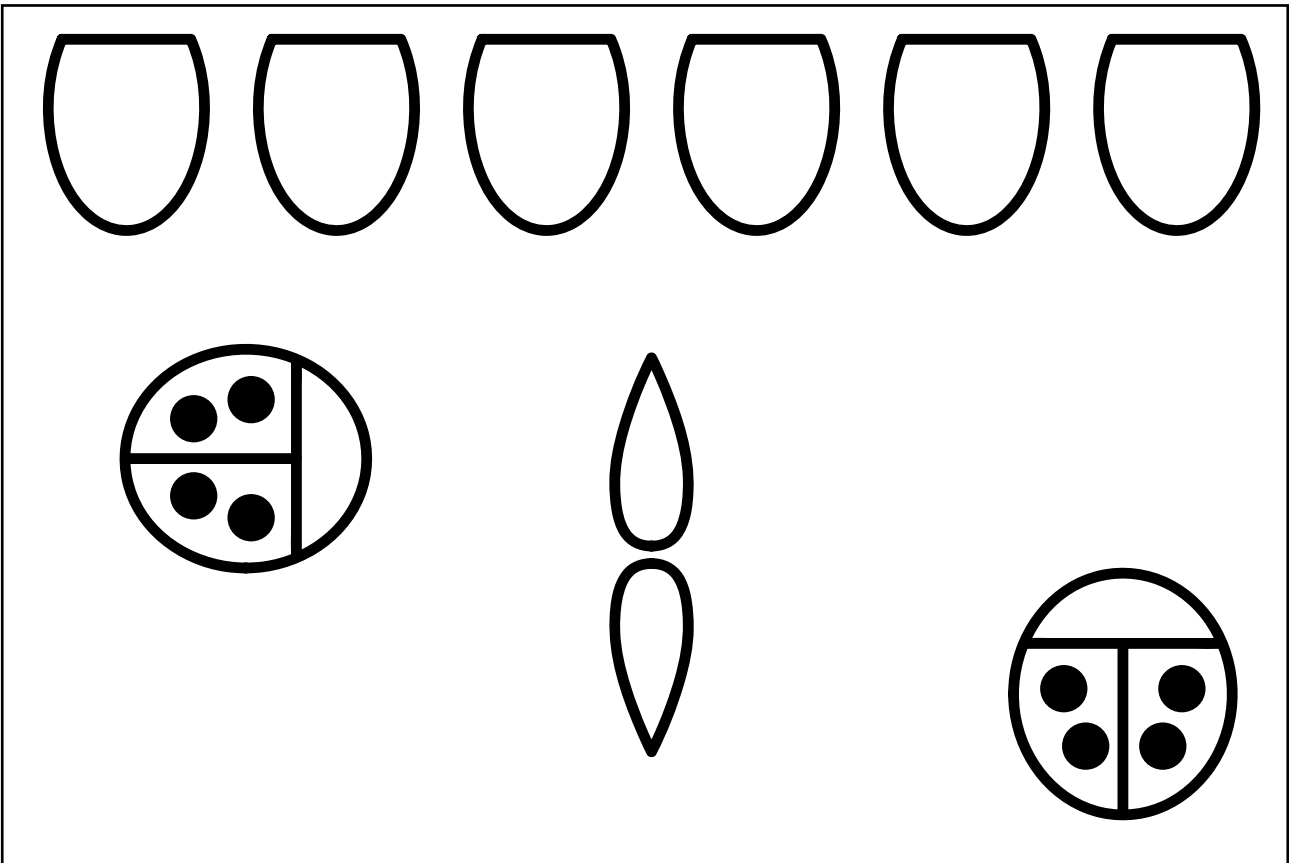
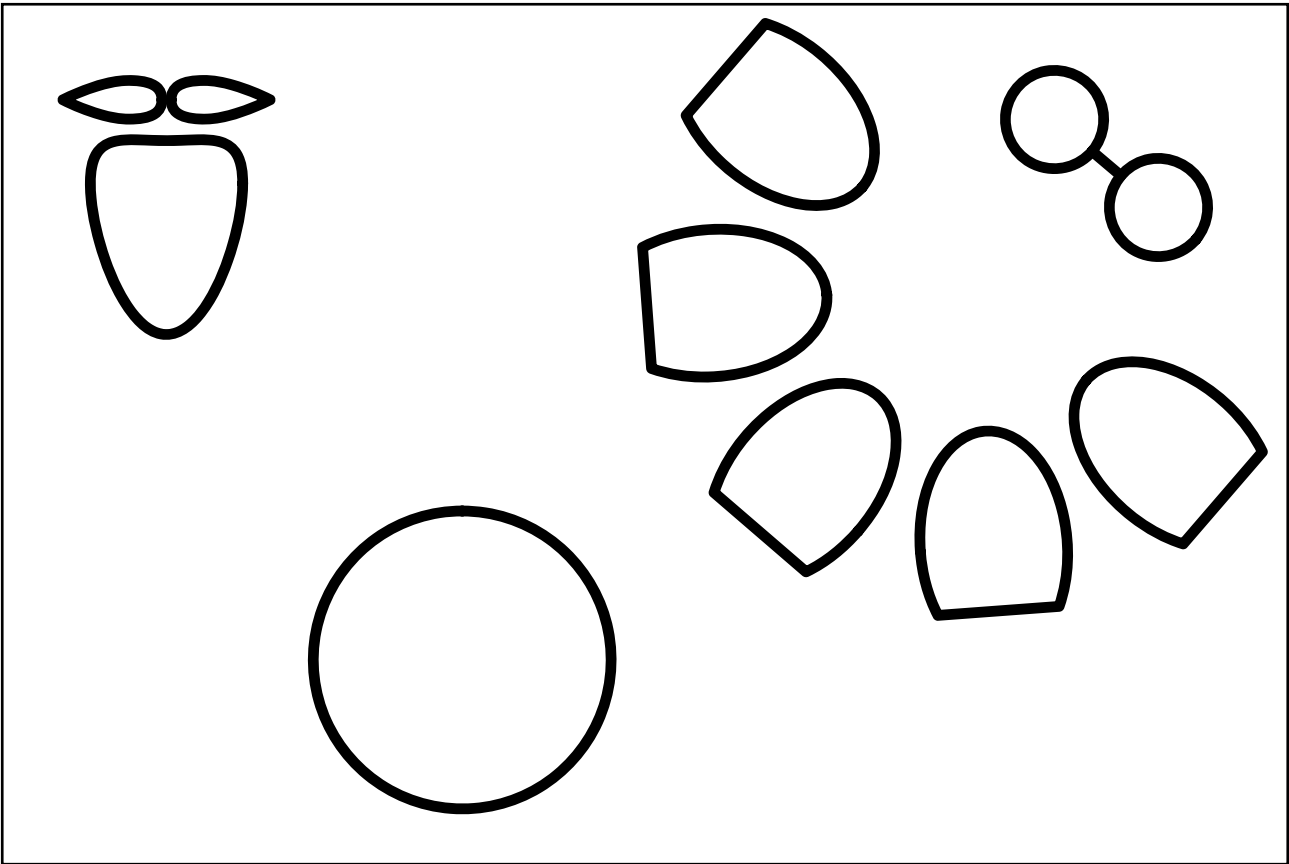
RYSOWANIE BEZ PYTANIA, RYSOWANIE Z PYTANIEM

Niech cała grupa podzieli się na pary. Jedna osoba w każdej z par otrzymuje kopię poniższego obrazka, a druga czystą kartkę i siadają do siebie plecami, tak żeby nie widziały swoich kartek. Osoba posiadająca obrazek mówi osobie siedzącej do niego/niej plecami, co widzi na swoim rysunku. Druga osoba bez patrzenia na oryginalny rysunek i bez zadawania pytań stara się go odtworzyć na swojej kartce. Gdy jest już gotowa można porównać oba rysunki. Czy są do siebie podobne?

A teraz powtórzcie cały proces z jedną małą zmianą – osoba, która odtwarza oryginalny rysunek może zadawać pytania. Jak Wam teraz poszło? Było łatwiej czy trudniej? Co się zmieniło? Jak wolicie ze sobą współpracować?

NIE BĄDŹCIE JAK NIEUWAŻNE NAGIETKI!

Wyobraźcie sobie, że gdzieś na świecie wydarzył się kryzys humanitarny, a Wasza klasa jest odpowiedzialna za zorganizowanie pomocy dla ludzi nim dotkniętych. Pamiętając o historii nagietków, zróbcie burzę mózgow, której rezultatem będzie lista rzeczy, na które trzeba zwrócić uwagę, aby działania z zakresu pomocy humanitarnej były skuteczne, pełne troski i uważności. Czego należy się wystrzegać, by pomoc humanitarna nie przynosiła niezamierzonych negatywnych skutków?

Podczas podsumowania zadania możesz wykorzystać plakat „Zanim wyślesz paczkę z pomocą” www.bit.ly/paczka_plakat

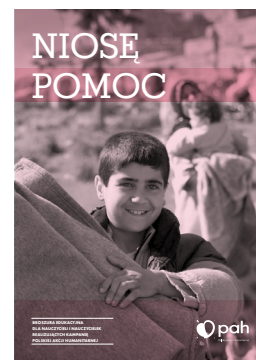
MATERIAŁY DODATKOWE O POMOCY HUMANITARNEJ

www.bit.ly/pomoc_humanitarna_PAH

www.bit.ly/kryzysy_i_pomoc

www.bit.ly/niose_pomoc

Napisz nam jak udała się dyskusja: edukacja@pah.org.pl (chętnie zobaczymy też relacje zdjęciowe i filmowe). Zaangażuj się w działania edukacyjne Polskiej Akcji Humanitarnej: www.pah.org.pl/edukuj

Opracował: Piotr Chmielewski
Konsultacje: Zespół Edukacji PAH
Skład: Luiza Sucharda

2020. Materiał edukacyjny Polskiej Akcji Humanitarnej.